

šel mrvljinec, potlej muren, a poslednji je bil polž. Hrost je ogladnil med potoma, ter je vedno popraševal, če je užé kaka krëma blizu; ali nihče mu nij dal odgovora. Za nekaj časa se muren nazaj ozré, ter vidi, da njih polža nikjer. Začnó mu klicati iz vsega grla: „polž — mož, podvizaj se, drugače zaostaneš! A bilo je vse zamán; polž jih ne čuje in oni gredó dalje. Užé je bilo pozno v noči, da najdejo pod korenino starega drevesa suh prostorček. Vso noč nijso spali, tako so se ustrašili ti junaki — veseljaki. Še dandanes se spominjajo one strašne noči, v katerej se jim je tako hudo godilo. — Tako mi je pripovedoval muren, a jaz sem povedal vam, in vi povédite zopet dalje, ako se vam poljubi.

M. K.

Zlodej in kovač.

(Ruska pripovedka.)

Živel je star kovač. Imel je šestoletnega, drznega in razumljivega sina. Otide kovač v cerkev, ustavi se pred strašno podobo sodnjega dné ter gleda: načrtan je bil vrag, ves črn, ter imel rogova z repom vred. „Se, se! Kakšen li je!“ reče sam v sebi; „dam si tacega napisat na kovačnico“. Res najme živopisca ter velí kovačnici na duri stvoriti do zadnje dlake tacega hudiča, kakoršnega je videl na podobi sodnjega dné. Živopisec ga načrta. Kadar po sedjá starec pride v kovačnico, vselej pogleda vraka, rekoč: „dober dan, roják!“ Potem v výgnji zanéti ogenj ter se poprime dela.

Tako je kovač s hudičem živel deset let. Kar izbolj in umerje. Sin prevzame gospodarstvo in kovaštvo; samo zlodeja se mu nehče tako spoštovati, kakor ga je njega oča. Kadar zjutraj pride v kovačnico, nikdar se ne pozdravita. V kake sladke besede mesto vzame največje kládivo in ž njim zlodeja trikrat po glavi udari ter otide na delo. Vsako nedeljo in praznik mladi kovač hiti v cerkev, priporočat se Bogu in vsem svetnikom božjim; a vrnivši se pljune vraku v lice. Mine cela tri leta, in kovač nečistega duhovina vsako jutro pita ali s kládivom ali s pljuvanjem. Hudič trpí, trpí, dokler more. Slednjič ga mine potrežljivost. „Prav se mi godí“, misli sam v sebi; „čemu se mu dajem psovati?“ Prevariti ga hočem ter mu kaj nahudit. Prestvorí se zlodej v mladeniča ter pride h kovaču. „Dober dan, strije!“ „Bog daj!“ „Strije vzemite me v nauk! Ogljije vam budem nosil ter meh gonil.“ Hudič stopi v nauk. Vadi se kovaškega dela mesec dñij, ter užé zna bolje, nego li nastavnik (mojster) sam. Česar gospodar ne more, to on zdela. Lepo ga je gledati! Kovač je toliko ž njim bil zadovoljen, da ne more bolje biti. Časih je zlodej bil sam v kovačnici, tolkel ter kovál in vse vodil. Tako je bilo, da je bil nastavnik nekam odšel z domu. Vrag ugleda staro gospó, ki se je mimo vêzla (peljala) ter pomolí glavo skozi duri in zakriči: „oj, gospôda! pojrite sem; tu najdete novo izumilo: stari ljudje se predelujejo in mladé.“ Gospá brzo stopi z voza, ide v kovačnico, in povpraša: „ali je res? Ti li razumeješ toliko moč božjo?“ „Ne bode se mi treba stoprav denes učiti!“ odgovorí nečistec; „da bi ne znal, to vas ne bi sem klical.“ „Koliko je li plačati?“ povpraša gospá. „Splazoma pet sto rubljev.“ „Ná jih; premládi me!“ Vrag vzame novce a voznika pošlje v vas, rekoč: „prinesi mi dve vedri mleka.“ Starko s kleščami prime za noge, vrže jo v ogenj ter jo

sežge do čista; same kosti ostanó. Kadar pride mleko, vlije ga v korito, pobere vse koščice ter je poméče v mleko. Evo za tri minute se iz mleka prikaže gospa — živa, mlada in krasna! Gospá sede na voz ter se odvèze domóv. Kadar pride k možu, on jo debelo pogleda, a ne pozna svoje žene. „Kaj v me ziješ?“ reče žena. „Evo mlada sem in lepa, a ni moža nehčem imeti starega! Naglo mi pojdi h kovaču, da te prekuje in vspomladí; drugače te niti ne pogledam.“ Gospod — kaj hoče? — otide. V tem se kovač povrne domóv in stopi v kovačnico. Gleda in gleda, a delavea nikder nij; išče ga ter išče in povprašuje po njem. Ni duha ni sluha. Poprime se sam dela in maha s kládivom. Privêze se gospod in pride z gladkim potem v kovačnico. „Premládi me!“ reče. „Gospod, ali ste iz uma? Da bi li jaz vas premlájal? Kako li?“ „Nu, kakor veš in znaš!“ „Jaz ne znam tega.“ „Lažeš, lažnik! Kakor si prekóval mojo starko, prekúj tudi mene, ako hočeš, da bodem mogel živeti ž njo.“ „Jaz vaše gospé niti v oči nijsem videl.“ „Če tí ne, bil je tvoj pomočnik. Ako je on razumel, zvršti delo, kako ga ne bi tí, star nastávnik? Hitro se pripravi in poskusi!“ Kovač je bil prisiljen, gospoda premlajati. Voznika povpraša, kako je delal njegov pomagač, in potem reče: „bodi si, kakor hoče! Vse tako stvorim tudi jaz; ako bode sreča, to bode; ako je ne bode, ne bode je!“ Naglo sleče gospôda, prime ga s kleščami za nogi ter sune v ogenj, a potem goni meh, da se mož ves razpepelí. Pobere kostí, pomeče je v mleko ter čaka, in čaka, ali se skôraj prikaže iz njega mlad gospodič. Čaka uro, čaka dve, — nič nij! Pogleda v korito, a same kosti plavajo pô-njem, in tudi kostí osmojene. Gospá zdaj slugo pošlje v kovačnico vprašat: bode li gospod skôraj gotov? Ubogi kovač odgovorí, da kaže, kakor bi gospod mislil še dolgo živeti. Kadar gospá zve, da je kovač moža samo sežgal a ne tudi premládil, silno se raztegotí, skliče sluge ter ukaže, vleči kovača na véšala. Sluge otidó h kovaču, zgrabe ga ter zvezó in potírajo na véšala. Mahoma je doteče ist mladenič, kateri je poprej pri kovači služil za pomočnika, ter povpraša: „kam te ženó, gospodar?“ „Obésili bi me radi,“ odgovorí kovač, in vse pové, kako je bilo. „Nu, strije! zakolni se,“ reče zlodej, „da me uže k temu ne bodeš tolkel s kládivom, nego da me tako počestiš, kakor me je tvoj oča, a gospod bode takój živ in mlad.“ Kovač se zakolne, da odslej užé nikdar k temu ne vzdigne kládiva nanj, nego da ga hoče spodobno čestiti. Zdaj pomagač otide v kovačnico in skôraj se povrne s premlajénim gospodom. „Stojte!“ zakričí za slugami, „ne obešájte! Náte gospôda.“ Sluge kovača naglo razvežó ter spusté. Od tedaj je kovač prestal od pljuvanja v zlodeja in od bijénja s kládivom. Pomagač se je skril in potem ga nij zopet videlo živo oko. A gospod in gospá sta jela dobro uživati veselje, in še zdaj živita, ako nijsta pomrla.

A. K.

Mravlji, krokar in lovec.

(Basen.)

Dve mravlji ste glodali jabolkov obrezek. Kar priletí krokar, ter požre jedno izmed njiju. To je drugo zeló razžalilo in sklene maščevati se. Ko se krokar zopet dvigne v zrak, ustrelí ga lovec in ranjen pade na tla. To vidi mravlja. Urno steče na njega, ter ga jame prav neusmiljeno pikati,